

PLASTYKA
SZKOŁA PODSTAWOWA
SYSTEM OCENIANIA

Przedmiot szkolny Plastyka ma za zadanie rozwijać zróżnicowane formy aktywności twórczej ucznia, prowadzić do poznania różnych dziedzin wiedzy, uczyć różnorodnych, właściwych zachowań i postaw podczas tworzenia i szeroko rozumianego uczestniczenia w kulturze.

System oceniania jest zgodny z obowiązującymi przepisami oświatowymi, wewnątrzszkolnym systemem oceniania, zaleceniami zawartymi w komentarzu do podstawy programowej (dostosowanie wymagań edukacyjnych do możliwości uczniów).

W przedmiotowym systemie oceniania za wyjściową przyje się ocenę dobrą.

Ocena ma znaczenie:

- **informujące** nauczyciela, ucznia, rodziców (opiekunów) o przebiegu nauczania, np. poziomie wykonania i rodzajach zadań realizowanych na lekcjach;
- **motywujące** ucznia do podejmowania wysiłków, podkreślające mocne strony i określające obszary wymagające pracy;
- **diagnozujące i prognozujące** możliwości przygotowania do kolejnego etapu nauczania w zakresie zdobycia przez ucznia określonych, szczegółowych i ogólnych umiejętności;
- **umożliwiające weryfikowanie, ewaluację** procesu edukacyjnego w celu zwiększenia skuteczności nauczania, wprowadzania nowych i modyfikowania istniejących sposobów nauczania, uatrakcyjnienia przebiegu procesu nauczania.

Podczas oceniania na lekcjach plastyki bierze się pod uwagę:

- Postawę, zachowanie, motywację ucznia do pracy, przygotowanie do zajęć.

Chęć od pracy, obowiązkowość powinna być doceniana, jako istotny, podstawowy czynnik umożliwiający twórczość, poznawanie dzieł, udział w wystawach.

- Zróżnicowane możliwości, zdolności plastyczne wpływające na ogólny efekt plastyczny prac. Uczniowie mniej zdolni, a starający się o estetykę wykonania swoich prac plastycznych mogą otrzymywać za nie dobre oceny.

- Osobowość ucznia, odwaga wypowiedzi artystycznej, cechy temperamentu wpływające na sposób realizacji i formę wykonania zadań plastycznych.

Na ocenę sposobu wykonania prac plastycznych, zastosowania określonych środków wyrazu artystycznego, sposób formułowania wypowiedzi nie mogą wpływać czynniki związane np. z nieśmiałością, wycofaniem dziecka.

- Ograniczenia zdrowotne utrudniające wykonywanie niektórych zadań (np. alergia na materiały plastyczne, ograniczenia ruchowe, zdiagnozowany zespół ADHD).

Ograniczenia zdrowotne wymagają odpowiednich, indywidualnie dobranych zadań uwzględniających rzeczywiste możliwości ucznia (np. dobór odpowiedniej techniki plastycznej, wykonanie zadania o krótszym czasie realizacji).

Ocenianie, jako analizowanie poziomu umiejętności ucznia

Obszary podlegające ocenie, przedmiot ocenianych umiejętności	Umiejętności	
	Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
przygotowanie ucznia do zajęć (przygotowanie odpowiednich materiałów plastycznych, opanowanie wiedzy, wyszukanie informacji, wykonanie ćwiczeń i zadań wstępnych)	– przygotowanie podstawowych materiałów umożliwiających wykonanie prostego ćwiczenia – wyszukanie prostych informacji umożliwiających udział w lekcji i przygotowujących do realizacji ćwiczeń – wykonanie zadania domowego w uproszczonej formie	– przygotowanie ciekawych materiałów umożliwiających wykonanie oryginalnego ćwiczenia – wyszukanie bogatych informacji z różnych źródeł umożliwiających aktywny udział w lekcji, bardzo dobrze przygotowujących do realizacji ćwiczeń – wykonanie zadania domowego w rozbudowanej formie
postawa i zachowanie na zajęciach , podczas oglądania wystaw, zwiedzania zabytków i skansenów (kultura osobista w trakcie zajęć, wykonywanie poleceń, przestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas używania odpowiednich materiałów i narzędzi plastycznych, właściwa współpraca z innymi uczniami podczas wykonywania zadań grupowych, odpowiednie zachowanie w galeriach, muzeach, skansenach podczas zwiedzania zabytków	– spełnianie podstawowych poleceń, poprawne, odpowiednie zachowanie na zajęciach, znajomość podstawowych zasad bezpieczeństwa podczas wykonywania prac, związanych ze stosowanymi materiałami i narzędziami plastycznymi – podejmowanie częściowej współpracy z innymi uczniami podczas wykonywania zadań grupowych – spełnianie podstawowych zasad zachowania w galeriach, muzeach, skansenach, podczas zwiedzania zabytków	– spełnianie wszystkich poleceń, bardzo dobre zachowanie na zajęciach, znajomość wielu zasad bezpieczeństwa podczas wykonywania prac, związanych ze stosowanymi materiałami i narzędziami plastycznymi – podejmowanie, pełnej, różnorodnej współpracy z innymi uczniami podczas wykonywania zadań grupowych – bardzo kulturalne zachowanie w galeriach, muzeach, skansenach, podczas zwiedzania zabytków
realizacja prac plastycznych , ze szczególnym zwróceniem uwagi na zaangażowanie pomysłowość, obiektywne ocenianie walorów artystycznych tworzonych kompozycji (zgodność pracy z tematem, celowość zastosowania środków artystycznego wyrazu,	– tworzenie prostych, schematycznych kompozycji plastycznych, w luźny sposób związanych z tematem – przypadkowy dobór środków wyrazu artystycznego, wykorzystywanie niektórych możliwości techniki wykonania pracy	– tworzenie ciekawych oryginalnych kompozycji, w pełni oddających zadany temat, nietypowo ujmujących temat – celowy dobór środków artystycznego wyrazu w pracy plastycznej, wykorzystanie różnorodnych możliwości techniki

techniki plastycznej)		
wiedza o środkach artystycznego wyrazu, elementy wiedzy o dziedzinach sztuki i wybranych zagadnieniach z dziedzictwa kulturowego kręgu śródziemnomorskiego, omawianie i interpretowanie formy i przekazu dzieł, wykonanie prac, wypowiedzi	– wyrywkowa wiedza o specyfice, zastosowaniu środków artystycznego wyrazu, znajomość podstawowych zagadnień dotyczących dziedzin plastyki i rodzajów dzieł – częściowa znajomość niektórych zagadnień z dziedzictwa kulturowego kręgu śródziemnomorskiego – omawianie i interpretowanie niektórych zagadnień odnoszących się do formy dzieła, niektórych treści, przekazu dzieł	– pełna wiedza o specyfice, zastosowaniu środków artystycznego wyrazu, znajomość wielu zagadnień dotyczących dziedzin plastyki i rodzajów dzieł – dobra znajomość wybranych zagadnień z dziedzictwa kulturowego kręgu śródziemnomorskiego – omawianie i interpretowanie różnorodnych zagadnień odnoszących się do formy dzieła, niesionych przez nie różnych treści, przekazu dzieła
aktywność artystyczna, jako twórcza postawa, odwaga, oryginalność myślenia podczas planowania i realizacji prac plastycznych	– stosowanie uproszczonych dosyć typowych rozwiązań, mało oryginalnych pomysłów w celu obmyślenia i realizacji prac plastycznych	– kreatywność, odwaga, oryginalność myślenia podczas planowania i realizacji prac plastycznych i innych działań obejmujących nowe, współczesne dzieła sztuki, szukanie różnorodnych rozwiązań
gotowość do uczestniczenia w kulturze, sposób oglądania ekspozycji muzealnych i wystaw, analizowanie formy i treści dzieł sztuki, zwiedzanie zabytkowych obiektów, skansenów	– bierne uczestniczenie w wydarzeniach kulturalnych, oglądanie wystaw bez zaangażowania i uważnego analizowania i interpretowania ich formy i treści – zwiedzanie zabytków bez zauważania wielu istotnych elementów dotyczących stylu, formy, charakterystycznych fragmentów, znajdujących się tam dzieł sztuki – mało aktywny udział w zajęciach dotyczących tradycji regionalnych w skansenach	– aktywny udział w wydarzeniach kulturalnych, wykazywanie zainteresowania i przygotowania do oglądania wystaw, wnikliwe analizowanie i interpretowanie ich formy oraz treści – uważne zwiedzanie zabytków, obserwowanie różnorodnych istotnych elementów dotyczących stylu, formy, wielu charakterystycznych fragmentów budowli, dzieł sztuki znajdujących się w zabytkach – aktywność, zaangażowanie podczas zajęć dotyczących tradycji regionalnych w skansenach

Ocenianie poziomu opanowania treści programowych

Zakres opanowanych treści programowych	
Ocena niedostateczna	poziom opanowanych treści nie umożliwia podjęcia nauki na następnym etapie edukacyjnym, nieuczestniczenie w kulturze
Ocena dopuszczająca (treści konieczne)	przyswojenie treści dotyczących plastyki, nabycie umiejętności umożliwiających realizację zadań życia codziennego dotyczących posługiwania się językiem plastyki w zakresie elementarnym, odnoszącym się do codziennych sytuacji życiowych, wykonywania schematycznych, znacznie uproszczonych prac plastycznych związanych z życiem codziennym, niekształtowanie estetyki otoczenia, skąpe wypowiedzi o plastyce, bierne uczestnictwo w kulturze
Ocena dostateczna (treści podstawowe)	przyswojenie podstawowych treści umożliwiających realizowanie bardzo prostych, schematycznych, stereotypowych kompozycji plastycznych, uproszczone wypowiedzi o sztuce, świadomość potrzeby estetyki otoczenia, bierny stosunek do kształtowania estetyki otoczenia, mało aktywne uczestnictwo w kulturze
Ocena dobra (treści rozszerzone)	przyswojenie treści umożliwiających tworzenie złożonych praktycznych i teoretycznych ćwiczeń plastycznych, duża aktywność twórcza, analizowanie niektórych wskazanych treści zawartych w dziełach, przenoszenie wiedzy o plastyce na inne dziedziny życia, m.in. kształtowanie estetyki otoczenia, aktywne uczestnictwo w kulturze
Ocena bardzo dobra (treści dopełniające, pełna realizacja wymagań programowych i podstawy programowej)	bardzo dobre przyswojenie treści teoretycznych umiejętności praktycznych, wykonywanie różnorodnych, oryginalnych kompozycji plastycznych, bardzo duża aktywność twórcza, dobre posługiwanie się środkami wyrazu artystycznego w wykonywanych pracach, wnikliwe analizowanie treści dzieł, znajdowanie licznych powiązań między plastyką a innymi dziedzinami życia, aktywne wpływanie na estetykę otoczenia, rozszerzanie wiedzy poprzez korzystanie z różnych źródeł informacji, mediów, bardzo aktywne uczestnictwo w kulturze
Ocena celująca (treści wykraczające poza program i realizacje podstawy programowej)	wiedza i umiejętności plastyczne przewyższające swoim zakresem wymagania programowe, postawa twórcza, poszukująca, samodzielna, oryginalna twórczość plastyczna, świadome posługiwanie się środkami artystycznego wyrazu w podejmowanych pracach, analizowanie różnorodnych treści zawartych w dziełach sztuki, zauważanie różnorodnych powiązań plastyki z innymi dziedzinami życia, kształtowanie estetyki otoczenia w różnorodnych formach, rozszerzanie wiedzy poprzez korzystanie z różnych źródeł informacji, mediów, wykraczające poza program, bardzo aktywne uczestnictwo w kulturze, żywe zainteresowanie zjawiskami w sztuce i wydarzeniami artystycznymi

Kryteria pracy w grupie

OCENA	BARDZO DOBRY	DOBRY	DOSTATECZNY	DOPUSZCZAJACY
KRYTERIUM				
organizacja pracy	właściwy plan i wykonanie	typowe wzorce w nowym układzie, wg typowych rozwiązań	według typowych wzorców	niepełne wykonanie zadań
podział zadań, podział ról	twórcze wypełnianie swej roli	praca zgodna z przydziałem	praca z instruktażem i pomocą	zmienianie funkcji, brak odpowiedzialności
komunikacja	aktywne słuchanie	czynne uczestniczenie	rozumienie tego co się słyszy	słuchanie
wiedza i umiejętności	twórcze wykorzystywanie wiedzy i umiejętności	poprawne przekazywanie typowej wiedzy i praktyczne zastosowanie w sytuacjach typowych	wiedza bez umiejętności, umiejętności bez wiedzy	wiedza wyrywkowa, proste umiejętności praktyczne
prezentacja	umiejętność przekazu swoich racji i oryginalnych pomysłów	typowe wzorce w nowym układzie (najbardziej dostępne)	według typowych wzorców	niepełne wykonanie zadania

Kryteria wypowiedzi ustnej

OCENA	BARDZO DOBRY	DOBRY	DOSTATECZNY	DOPUSZCZAJĄCY
KRYTERIUM				
zgodność wypowiedzi z tematem	pełna zgodność	2-3 błędy lub niezgodności, niewłaściwy dobór treści do tematu	fragmentaryczna, 50- 74% zgodność z tematem	minimalny, 31- 49% zakres zgodności wypowiedzi z tematem
zakres merytoryczny (wiedza)	wyczerpujący	2-3 usterki lub braki w zakresie wyczerpania tematu	50% wiadomości wykorzystanych w odpowiedzi	pojedyncze elementy wiedzy dobrane chaotycznie i przypadkowo
kompozycja wypowiedzi	wypowiedź uporządkowana, logiczna, zawierająca uogólnienia i wnioski	zachowana równowaga między poszczególnymi częściami wypowiedzi lecz brak wniosków i uogólnień	wypowiedź nieuporządkowana	wypowiedź chaotyczna, brak spójności
stosowanie terminologii plastycznej	stosowanie terminów i pojęć specjalistycznych	niewłaściwe stosowanie niektórych pojęć	fragmentaryczne wykorzystanie terminologii	niestosowanie terminologii specjalistycznej lub stosowanie niewłaściwe

Kryteria wypowiedzi artystycznej

OCENA	BARDZO DOBRY	DOBRY	DOSTATECZNY	DOPUSZCZAJĄCY
KRYTERIUM	DOBRY			
samodzielność i zaangażowanie	samodzielne przygotowanie warsztatu, planowanie i wykonanie z pełnym zaangażowaniem	niewielkie braki w przygotowaniu warsztatu, nie w pełni samodzielne planowanie i wykonanie, widoczne zaangażowanie	niekompletny warsztat pracy, praca z pomocą na, nieumiejętność planowania, praca bez entuzjazmu	ubogi warsztat pracy, brak samodzielności i zaangażowania
zrozumienie celu i założeń ćwiczenia (zadania)	wyczerpujące	2-3 błędy lub niezgodności	fragmentaryczne, 50%	minimalne, 30%
pomysłowość rozwiązań	oryginalne pomysły, własna interpretacja	poprawne, typowe rozwiązanie	bierny sposób odtwarzania	przekaz nieuporządkowany, chaotyczna wypowiedź
kompozycja	zachowana logika, równowaga, twórcze rozwiązanie	zachowana logika, typowe rozwiązanie	zachwiana logika kompozycji	brak logiki
stosowanie środków wyrazu (kolorystyka, plama, kreska, faktura, światłości, przestrzeń, kompozycja, kształt, sposób wypowiedzi)	wyczerpujące i twórcze	2-3 usterki lub braki w zakresie zastosowania środków wyrazu	50% środków wyrazu zastosowanych prawidłowo	przypadkowy dobór i bezmyślne stosowanie środków wyrazu
estetyka	pełna, bez zastrzeżeń	drobne niedociągnięcia	przeciętna	spore uchybienia, niestaranność wykonania
wartość artystyczna	twórczy sposób przedstawienia tematu, zastosowanie wiedzy w sytuacjach problemowych	wypowiedź typowa, niewielki stopień kreatywności	wypowiedź odtwórcza	brak pomysłu i własnych rozwiązań

Kontrakt z uczniem

1. Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami szkolnego systemu oceniania, sprawiedliwie i obiektywnie.
2. Przy ocenianiu prac praktycznych bierze się pod uwagę przede wszystkim wysiłek wkładany przez ucznia a nie jego uzdolnienia plastyczne.
3. Na zajęciach plastycznych uczeń zobowiązany jest posiadać: podręcznik, zeszyt przedmiotowy, przybory i materiały plastyczne.
4. Ocenie podlegają następujące obszary aktywności:
 - prace plastyczne
 - kartkówki/testy
 - praca domowa
 - aktywność w czasie lekcji
 - zeszyt przedmiotowy
 - prace dodatkowe związane z przedmiotem (pomoce dydaktyczne, prezentacje, własna twórczość plastyczna)
 - aktywność poza lekcjami (udział w konkursach plastycznych, zaangażowanie w pracę na terenie szkoły – dekoracje, prezentowanie swoich prac na wystawach w szkole i poza nią).
5. Uczeń może uzyskać oceny w sześciostopniowej skali: celujący, bardzo dobry, dobry, dostateczny, dopuszczający, niedostateczny. Uczeń może również otrzymać „+” i „-”, zgodnie z zapisem w szkolnym systemie oceniania.
6. Kartkówki/testy (z istotnych treści programowych) będą zapowiadane.
7. Jeśli uczeń opuścił kartkówkę/test z przyczyn losowych, powinien je napisać w ciągu dwóch tygodni.
8. Uczeń może poprawić ocenę w ciągu dwóch tygodni od jej otrzymania.
9. Uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do lekcji dwa razy w ciągu semestru (nie dotyczy zapowiedzianych kartkówek/testów) bez podania przyczyny. Za brak przygotowania do zajęć uczeń otrzymuje minus; trzecie nieprzygotowanie skutkuje otrzymaniem oceny niedostatecznej.
10. Prace plastyczne za zgodą nauczyciela mogą być dokończone samodzielnie, bez ingerencji osób trzecich, w domu. Należy je przedstawić do oceny w ciągu dwóch tygodni. Po upływie terminu prace nie będą przyjmowane i zostanie wpisana do dziennika ocena niedostateczna.
11. Uczeń nieprzygotowany do lekcji jest zobowiązany do aktywnej pracy, min. do wykonania pracy plastycznej w innej technice; otrzyma ocenę obniżoną o jeden stopień.
12. Uczeń, który celowo zniszczy pracę plastyczną musi wykonać ją ponownie. W przeciwnym razie otrzymuje ocenę niedostateczną.
13. Nieobecność w szkole nie zwalnia ucznia z obowiązku przyswojenia materiału programowego z plastyki, oraz wykonania zaległego ćwiczenia. Braki wynikające z dłuższej nieobecności ucznia w szkole powinny być uzupełnione w terminie uzgodnionym z nauczycielem.
14. Uczeń ma obowiązek starannego prowadzenia zeszytu przedmiotowego, zbierania prac plastycznych, dbania o swój warsztat pracy i przestrzegania zasad kultury, estetyki i bezpieczeństwa.
15. Ocenę celującą z plastyki otrzymuje uczeń, który podczas zajęć obowiązkowych osiąga bardzo dobre i dobre wyniki, który jest twórczo zaangażowany - wykonuje dodatkowe prace plastyczne (minimum dwie w miesiącu) i prezentuje je na wystawach, zdobył I, II lub III miejsce w konkursach szkolnych i pozaszkolnych lub rozwija własne umiejętności w kole plastycznym.